

Voor een optimale gezondheid van uw hond

Vaccinatie:

De bedoeling van vaccinatie is de hond de nodige afweer te laten opbouwen tegen besmettelijke ziekten, die vaak een dodelijke afloop kennen. De nodige vaccins is afhankelijk van de levenswijze en de huisvesting van het dier. Na een vaccinatie is het mogelijk dat uw hond gedurende korte tijd wat suffer is.

De eerste vaccinatie, **het puppyvaccin**, tegen kattenziekte wordt gegeven op **6 weken**.

Nadien volgt een **cocktail vaccin** tegen kattenziekte (parvo), rattenziekte (leptospirose), hondenziekte (disptemper) en hepatitis. Een herhaling van deze vaccinatie gebeurt na **3 weken**. Vervolgens bestaat de vaccinatie uit een herhaling **1 keer per jaar** en hiervoor krijgt U een kaartje in de bus.

De normale vaccinaties zijn niet verplicht, maar u doet dit uit liefde voor uw dier om het allerhande narigheid te besparen en om andermans dieren niet in gevaar te brengen.

Extra:

- indien uw hond naar de **hondenschool** of naar de **kennel** gaat. Dan moet uw hond gevaccineerd worden tegen **kennelhoest**. Bij primovaccinatie met dit herhaald worden met **2-3 weken** interval en vervolgens **1 keer per jaar**. Voor kennelhoest bestaat er ook een vaccin dat via de neus kan toegediend worden. Dit vaccin moet minimaal 3 weken voor het risico (contact andere honden) toegediend worden. De revaccinatie is eveneens **1 keer per jaar**.
- Indien u met uw hond naar de **Ardennen** of het **buitenland** (sommige landen hebben stricte voorwaarden en eisen, dus informeer tijdig bij uw dierenarts) gaat of u verblijft met uw hond op een **camping**. Dan moet uw hond gevaccineerd worden tegen **hondsdolheid** (rabiës). Deze vaccinatie moet **minimaal 1 maand** voor vertrek in orde gebracht worden indien het om een primovaccinatie gaat. Deze vaccinatie is **drie jaar** geldig. Dit is de enige wettelijk verplichte vaccinatie.

Kattenziekte (parvo)

Het virus veroorzaakt een ernstige maag-en darmontsteking, gepaard met koorts. Bij jonge dieren kan de hartspier aangetast worden. Het is een snelverlopende ziekte met een vaak dodelijke afloop. Een klein aantal dieren kan gered worden mits intensieve en langdurige zorgen.

Rattenziekte (leptospirose, ziekte van weil)

Deze ziekte wordt veroorzaakt door een bacterie e, wordt verspreid via de urine. De dieren worden plots ziek of de ziektesymptomen treden geleidelijk op. De dieren zijn

algemeen ziek, hebben koorts, braken of diarree, de nieren zijn ontstoken en soms treedt geelzucht op. De ziekte is meestal dodelijk en is besmettelijk voor de mens.

Hondenziekte (distemper, ziekte van Carré)

Is een besmettelijke ziekte veroorzaakt door een virus en veroorzaakt oog-en neusvloeï en koorts. Ook kunnen longen en darmen aangetast worden. Soms worden zenuwsymptomen waargenomen.

Hepatitis

Lijkt op hondenziekte kwa symptomenbeeld. De dieren worden plots ziek, met hoge koorts en ooguitvloeï. Bloederig vocht kan zich opstapelen in de lichaamsholten en de lever vergroot. Hersel is mogelijk mits intensieve zorgen.

Kennelhoest

Deze griepachtige toestand wordt gekenmerkt door een zware en dikwijls lang aanhoudende droge hoest, als gevolg van een ontsteking van de luchtpijp. Soms kan de infectie zich uitbreiden naar de longen. De ziekte is erg besmettelijk. Vaccinatie geeft geen totale bescherming, maar het ziekteverloop is heel wat milder bij gevaccineerde dieren.

Rabiës

De inenting is verplicht voor alle dieren die ten zuiden van Samber en Maas verblijven of die naar het buitenland gaan. De eerste vaccinatie dient deze 21 dagen voor vertrek gegeven te worden. Deze vaccinatie wordt in het Europees paspoort genoteerd.

Enkele voorwaarden om te vaccineren:

Ten eerste: het dier moet in goede conditie verkeren, dus mag absoluut niet ziek zijn. Een vaccinatie vergt immers een actieve afweer van het lichaam om antistoffen te kunnen produceren tegen de ziektekiemen.

Ten tweede: *de leeftijd*

Een pupje enten voor de leeftijd van 6 weken heeft geen zin. Immers zulke jonge diertjes krijgen antistoffen van het moederdier mee, via de moederkoek en/of moedermelk. Wanneer men een vaccin toedient, wanneer er zulke antistoffen (maternale antistoffen) circuleren in het lichaam van zo'n jong ding, zullen de antistoffen het vaccin vernietigen, zodat het diertje geen bescherming zal krijgen van het vaccin. De maternale antistoffen verdwijnen langzaam uit het lichaam van het pupje/kitten. De leeftijd waarop deze verdwenen zijn varieert: tussen de 6 en 12 weken, en pas dan zal de vaccinatie nuttig werk doen.

Het probleem is dat je niet aan het diertje kan zien (behalve via een vrij duur bloedonderzoek, wat zelden gedaan wordt) of de maternale antistoffen verdwenen zijn : bij het éne diertje is dat inderdaad op 6 weken, bij het andere diertje is dit op 12 weken leeftijd. En daarom moeten jonge diertjes minstens 2x gevaccineerd worden: de zogenaamde puppy-enting en de rappelvaccinatie. Bij pups op 6,9 en 12 weken.

Identificatie:

Wettelijk moeten de pups geïdentificeerd zijn voor ze verhandeld worden. Dit wil zeggen dat ze in het bezit moeten zijn van een elektronische microchip en het bijbehorende Europese paspoort. Een hond aangekocht in een ander Europees land moet voor zijn reis naar België in het bezit zijn van een Europees paspoort.

Identificatie is verplicht voor alle honden geboren na 1 september 1998 en voor elke hond die van eigenaar verandert. De identificatie moet gebeuren voor de leeftijd van 4 maanden en in elk geval voor het verhandelen. De elektronische microchip wordt onderhuids aangebracht en is onuitwisbaar en wordt in sommige Europese landen zelfs als enige officiële methode aanvaard.

Ontworming:

Wormen zijn een veel voorkomende plaag: ongeveer 30% van de honden zijn besmet met één of meerde wormsoorten. Zelfs in de meest hygiënische omstandigheden is besmetting zowel binnen- als buitenshuis mogelijk. De meeste pups worden al in de baarmoeder besmet via hun moeder of vlak na de geboorte door de opname van moedermelk. Jonge en volwassen dieren krijgen wormen door het eten van rauw vlees, via overdracht door luizen en vlooiën, door het snuffelen aan uitwerpselen van andere honden, Afhankelijk van hun leeftijd en levensomstandigheden kunnen onze huisdieren weinig of veel last hebben van wormen. De meest voorkomende wormen zijn rondwormen, zweepwormen en lintwormen. U ziet niet altijd dat uw hond wormen heeft. Maar soms kunnen ze toch erg ziek worden. Let op sterk vermageren, jeuk, braken, diarree,

Ook mensen kunnen door wormen besmet raken. De besmetting gebeurt meestal door rechtsstreeks of onrechtstreeks contact met uitwerpselen. Om besmetting te voorkomen, wordt het volgende aangeraden:

- Laat niet toe dat dieren u likken
- Was altijd uw handen voor het eten
- Zorg dat groenten en fruit goed gewassen zijn
- Geef geen rauw vlees of slachtafval
- Houd uw hond luizen-en vlooienvrij
- Verwijder ontlasting die bij de hond aan de haren kleeft
- Reinig vaak de slaapplekken van uw huisdier

Ook als u alle maatregelen neemt om besmetting te voorkomen, zal uw dier vaak wormen hebben, zelfs wanneer het bijna niet buitenkomt of geen ziekte tekens vertoont. Daarom is regelmatig ontwormen noodzakelijk.

Een **drachtig dier** wordt best twee weken voor de voorziene werpdatum en 2 en 6 weken na de geboorte van de jongen ontwormd. **Pups** best vanaf een leeftijd van 2 weken en dan telkens **1 keer per maand** tot de leeftijd van **6 maand**. Nadien volstaat het dit **twee keer per jaar** te doen. Indien uw hond naar de hondenschool wordt geadviseerd om 4x per jaar te ontwormen. Voorbeelden: dogminth, milbemax, flubenol, ...

Vlooien en teken:

Hiervoor kan je de **frontline** pipetten of **frontline-combo** pipetten gebruiken. Echter bestaat er hiertegen meer en meer resistentie. De gewone frontline pipetten zijn vrij verkrijgbaar bij uw apotheker. De frontline-combo is sterker werkzaam tegen teken, maar deze is niet vrij verkrijgbaar. Deze pipetten doe je 1 keer per maand in de nek van de hond.

Een ander product is **Advantix**. Dit product werkt tegen vlooien en teken. Eveneens 1 keer per maand in de nek aanbrengen. Is niet vrij verkrijgbaar bij de apotheker.

Tegen teken helpt ook een **scalibor** halsband.

Vlooien in de winter!!!

Veel eigenaars denken dat vlooien enkel een zomerplaag zijn en niet in de winter voorkomen. Helaas kunnen vlooien ook in de winterperiode de huisdieren (en hun baasjes) teisteren. Het is wel zo dat de vlo door de winterse kou niet in de buitenwereld zal overleven, maar wel binnenshuis waar het lekker warm is.

Wanneer vlooien opgedaan in de zomer niet afdoende behandeld worden (door zowel het dier als het woonhuis te behandelen), gaan de vlooien nestjes maken in huis op warme, stoffige plaatsjes. Deze vlooien overleven dankzij de verwarming in huis en zodoende kan het huisdier ook in de winterperiode last hebben van vlooien. Om van het probleem af te geraken moet dus niet alleen het dier behandeld worden door middel van een spray, een vlooienband of vlooindruppels (afhankelijk van de diersoort, leeftijd, gewicht en huidconditie), maar ook het woonhuis moet van de nestjes ontdaan worden.

Dit door middel van een spray of verneveling, die enkel geschikt zijn voor dode materie (dus nooit op dieren te gebruiken). Deze middelen vlekken niet en kunnen dus op tapijten en stof gebruikt worden. Het komt erop aan vooral de plaatsen te sprayen waar je met de stofzuiger moeilijk bij kan: onder en achter kasten, naden van zetels, achter de koelkast of het fornuis, onder een laag bed, etc.

Elke kamer in huis moet onder handen genomen worden, ook degene waar het dier niet komt. Immers een opgezogen vlo blijft netjes in de stofzuiger zitten, maar kan er weer uitkruipen om in een andere kamer verder te woekeren. Handig is ook bij het verversen van de stofzuigzak even met een vlo-dodende spray in de nieuwe zak te spuiten vooraleer deze in de stofzuiger te steken.

Sterilisatie/ Castratie:

Sterilisatie/ castratie gebeurt vanaf de leeftijd van 6 maand.

De **sterilisatie** bij een teef biedt een blijvende oplossing. Van belang: het tijdstip. Best laat men de operatie uitvoeren tijdens de hormonale rustperiode (de befaamde 100 dagen na de loopsheid, dan is de kans op bloedingen en andere bijwerkingen geringer.

Voordelen:

- u heeft geen last van de loopsheid meer, (deze duurt gemiddeld 3 weken. De eerst loopsheid vindt meestal plaats tussen de 8 en 18 maanden. De periode tussen 2 loopsheden is gemiddeld 6 maand. Echter de Duitse Herder kan bv 3x per jaar loops worden. De loopsheid is de periode waarin de teef vruchtbaar is. Uitwendige tekens: Gezwollen vulva, bloederige tot heldere uitvloei)
- slechts 0.5% kans tot ontwikkeling van mammatumoren (melkkliergezwellen) bij sterilisatie voor de 1^e loopsheid. Indien de hond op latere leeftijd (na de 4de loopsheid) wordt gesteriliseerd dan is het positieve effect wat betreft mammatumoren niet meer geldig.
- Op latere leeftijd geen ontwikkeling van pyometra (baarmoederontsteking).

Nadelen:

- zwaarlijvigheid (aangepaste voeding biedt een oplossing),
- uitzonderlijk kan soms incontinentie voorkomen (kan met medicatie behandeld worden),
- soms vachtverandering
- gewichtstoename, maar dit kan onder controle gehouden worden door gebruik van aangepaste voeding

Moet een teefje 1 keer jongen voor haar gezondheid?

Het antwoord is kort en bondig: **neen!**

Men ziet net zoveel baarmoeder- of melkklierproblemen bij dieren die in hun jeugd een nestje hebben gehad als bij dieren die nooit hebben gejongd.

Bij de hond is de verklaring simpel: hormonaal gezien kent een normale loopsheid zonder dracht of een loopsheid wel gevolgd door een dracht, bijna dezelfde fluctuaties : dus geen voor- of nadelen ivm hebben van een nest.

Het hebben van een nestje is dus echt een overweging voor de eigenaar zelf: het huisdier wordt er niet gezonder of ongezonder van.

De **castratie** van de reu wordt overwogen bij volgende klachten:

- wegloopgedrag van de reu
- hyperseksualiteit

- dominantie
- prostaatvergroting, testikeltumoren, niet-uitgedaalde testikel (nog in de buik of in de lies)

Castratie kan op 2 manieren gebeuren. Ofwel definitief waarbij via een kleine insnede beide testikels worden verwijderd ofwel op chemische wijze waarbij een implantaatje onderhuids tussen de schouderbladen wordt aangebracht. De chemische castratie is reversibel. Dit wil zeggen dat het 6 tot 12 maanden werkt en nadien is dit uitgewerkt.

Nadeel:

- gewichtstoename, maar dit kan onder controle gehouden worden door het gebruik van aangepaste voeding

Beweging:

Hoe omgaan met beweging?

Teveel beweging is slecht, maar te weinig beweging ook! Coördinatie is de basis van het bewegen, véél en variabele bewegingservaring is belangrijk bij een pup. Zo kan men de pup aanleren om alles aan een beweging goed te timen zoals kracht, snelheid en richting. Proprioceptie kan ook goed aangeleerd worden in het 1ste levensjaar. Hiermee willen we bedoelen dat de pup leert kennis maken met verschillende gronden, omgevingen, materialen, toestellen, ...

Men merkt op dat op 1 jarige leeftijd enkele groeischijven van de pup nog niet zijn gesloten zodanig dat we hoge piekbelastingen moet vermijden en opgevangen moeten worden door goede coördinatie en spierontwikkeling. Ontwikkelde spieren steunen en beschermen het kwetsbare skelet van jonge honden, m.a.w. hoe beter spieren ontwikkeld zijn, hoe beter belasting kan opgevangen worden.

Wandelingen moet zoveel mogelijk gespreid en gelijkmatig verdeeld worden over de dag. Wandel liever wat vaker per dag, dan wat langer per wandeling.

Zo kan men als tip gebruiken dat de wandelingen moeten uitgebreid worden met 5min/maand standaard!

Vb. Pup van 8 weken wandelt 10 min, 5x / dag. Op 12 weken wandelt die 15 min, 5x / dag en na 16 weken 20 - 25 min, 5x / dag.

Grote rassen kennen een groeisprint voor de leeftijd van 9 maanden. Hierbij is het minder gewenst om de pup achter balletjes te laten rennen voor de leeftijd van 9 maanden. Zoekspelletjes met de bal of speelgoed wat niet kan wegstuiteren daarentegen is wel toegelaten.

Voor de leeftijd van 8 maanden draait het eigenlijk allemaal op speltraining, waarbij we het zelfvertrouwen van de pup stimuleren. De pup na 8 maanden ouderdom laat toe om geleidelijk de conditie op te bouwen. Vanaf 9 maanden kan u langer gaan wandelen, tempo ietswat opdrijven. Zodanig dat u merkt dat een uur wandelen geen problemen geven.

Wilt u graag gaan fietsen met uw hond. Dan raden we aan om met dit te wachten tot

na de leeftijd van 8 maand. Dit moet natuurlijk langzaam opgebouwd worden. Bijvoorbeeld: de eerste 2 weken bestaan uit 2 tot 3 keer vijf minuten te gaan fietsen. En dan de derde week gaan we naar 10 minuten. Vervolgens om de 14 dagen de tijd opdrijven met 20-25 minuten. Zeer belangrijk!!! Het tempo wordt bepaald door de hond en niet door u!!! De hond mag zeker niet achterblijven en het gebeurt in een vlotte draf en niet in galop. Las ook regelmatig een pauze in. Inspecteer nadien steeds de voetzooltjes van uw hond.

Met je vriend naar de dokter!!!

Ook huisdieren moeten naar de dokter: ze worden al eens ziek. Maar ook supergezonde exemplaren belanden minimaal 1 maal per jaar onder doktershanden voor de toediening van de vaccinaties.

En het is met dieren net zo gesteld als met kinderen: witte jassen, injecties en pilletjes, ontsmettingsgeuren ,...wekken hoegenaamd geen plezierige gevoelens op. Toch hoeft een dierenartsenbezoek geen drama te zijn:

Probeer steeds met het dier naar de dierenarts zelf toe te gaan: waarom?

- Alles wat nodig is voor een goed diagnostisch onderzoek is namelijk aanwezig in een dierenartsenpraktijk. Een boel tijdverlies en nutteloos heen en weer rijden wordt aldus vermeden, wat een must is bij ernstige ziekten.
- Over het algemeen is uw huisdier rustiger in een vreemde omgeving. Want op eigen terrein treedt vaak het beschermingsinstinct op en zal uw dier dus makkelijker grommen of bijten, wanneer een "vreemde" hem lastig valt.
- Een afspraak is nuttig omdat hierdoor de stress, veroorzaakt door het samen zitten met andere dieren, vermeden wordt. Een afspraak is zowiezo aan te raden als u met een pupje komt ivm mogelijk infectiegevaar door ander patiënten.
- Hou uw hond aan de lijn in de wachtkamer. Uw dier kan dan wel sociaal zijn, maar andere daarentegen niet en zo kunnen conflicten vermeden worden.
- Maak uw hondje vanaf het begin met bepaalde handelingen zoals in het mondje kijken en in de oren inspecteren,... Hierdoor ervaart hij minder stress op de onderzoekstafel.
- Als de behandeling van de ziekte thuis moet verder gezet worden, zoals bv bij een infectie, of als er tabletten moeten toegediend worden, of injecties zoals bij suikerziekte of desensibilisatie bij allergische patiënten, vraag dan aan de dierenarts om u de handeling voor te doen. Wees niet beschaamd om het bij de dierenarts te *oefenen*, immers de dokter is zulke handelingen gewend, u niet, en enkel bij correcte handelingen zal de kwaal te genezen of onder controle te houden zijn.
- Als u opmerkt dat uw huisdier zich niet goed voelt, ga dan niet over tot zelf-medicatie. Vele humane middelen zijn immers niet geschikt voor onze vrienden. Toch kan u soms als nuttig voorbereidend werk doen. Namelijk bij

braken en diarree is het gewenst het dier te laten vasten. Wat de oorzaak ook mogen zijn dit is steeds een correcte aanpak. Een trandend oogje mag u steeds uitkuisen met afgekoeld gekookt water. Bij huidproblemen zeker niet van tevoren wassen, want door het wassen verdwijnen soms symptomen die essentieel zijn om een diagnose te stellen. Een hele goede anamnese is een van de belangrijkste delen van het stellen van een diagnose. Dit wil zeggen elke afwijking dat u hebt gezien kan nuttig zijn.

Dierenarts Tina Naets